

ת"פ 31094/08/15 - מדינת ישראל נגד יוסף אבו עאבד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 31094-08-15 מדינת ישראל נ' אבו עאבד

בפני כבוד השופט אהרון משניות

מאשימה מדינת ישראל ע"י ב"כ - עו"ד ווליד אלבז

נגד

הנאשם יוסף אבו עאבד ע"י ב"כ - עו"ד סמיר אבו עבד

פסק דין

בפתח פסק הדין אני מוצא לנכון להודיע כי החלטתי לזכות את הנאשם מחמת הספק מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, והכל כמפורט להלן.

א. כתב האישום והמענה לו

כתב האישום שהוגש נגד הנאשם מייחס לו עבירה אחת של הריגה, לפי סעיף 298 לחוק העונשין, ועבירה נוספת של נשיאה והובלת נשק, לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין.

לפי הנתען בכתב האישום, בין משפחתו של הנאשם - חמולת אבו עאבד, ובין משפחה שכנה - חמולת אבו ג'אמע, אשר שתיהן מתגוררות בשכונה 34 בעיר רהט, קיים סכסוך שעניינו קרקע שנמצאת בקרבת בתיהם. ביום 18.7.15, בסמוך לשעה 13:00, על רקע הסכסוך האמור, התפתחה קטטה המונית ואלימה בין שתי המשפחות, אשר כללה ידויי אבנים וירי הדדי.

במהלך הקטטה, הגיע הנאשם כשהוא מצויד באקדח מסוג לא ידוע שאותו נשא שלא כדין, ביחד עם שניים אחרים שזהותם אינה ידועה, לחצר סמוכה לביתו, כשהוא מסתתר מאחורי ערימת חציר. לפי הנתען, הנאשם יחד עם האחרים ירו לכיוון ביתו של אברהים אבו ג'אמע, כשהם מודעים לכך שבבית ובסביבתו שוהים בני המשפחה. בשלב מסוים, הנאשם אף הבחין במחמד אבו ג'אמע על גג ביתו, הסמוך לביתו של אברהים, והכווין את אחד האחרים לבצע ירי לכיוון מחמד.

כתוצאה מהירי של הנאשם והאחרים לעבר ביתו של אברהים אבו ג'אמע, נפגעה בתו נרימאן אבו ג'אמע (להלן: המנוחה), שהייתה בעת הירי במטבח הבית מקליע שחדר לראשה. הקליע גרם לנזק חמור ברקמת המוח ולדימומים בין קרומי המוח וברקמה.

המאשימה טוענת כי בכך גרם הנאשם בצוותא חדא עם האחרים, למותה של המנוחה, וכן נשא והוביל נשק בלא רשות כדין לנשיאתו והובלתו. לכן היא מאשימה את הנאשם בעבירה של הריגה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, ובעבירה נוספת בנשק (נשיאה והובלה), לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין.

לעומת זאת, הנאשם כופר מכל וכל בכתב האישום. במענה מפורט שניתן ביום 15.5.16, טען ב"כ הנאשם, כי הסכסוך של משפחת אבו ג'מעה הוא עם פלג אחר של משפחת אבו עאבד, ולא עם הפלג שהנאשם ומשפחתו משתייכים אליו. הנאשם טוען עוד כי בזמן אירוע הירי, היה במקום אחר, ולכן עומדת לו טענת אליבי.

במסגרת המענה ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי בוצעו לנאשם בדיקות שרידי ירי שנמצאו שליליות, והוסיף כי הראיות נגד הנאשם מבוססות בעיקר על עדויות של שני עדים מהמשפחה היריבה - אביה של המנוחה ובן דודה הקטין - שיש להם אינטרס ברור לפגוע בנאשם, ועדויותיהם סותרות זו את זו בפרטים מהותיים.

נוכח כפירתו של הנאשם נשמעו הוכחות בתיק, שבמהלכם התקיימו 9 ישיבות הוכחות שבהן העידו 7 עדים במסגרת פרשת התביעה, ו-6 עדים נוספים העידו במסגרת פרשת ההגנה. כמו כן, נערך סיור במקו שנוכחות ב"כ הצדדים, ביום 1.7.18, שבמהלכו ביקר בית המשפט גם במקום שבו נפגעה המנוחה, בביתו של עד תביעה 1, וגם בבית הסמוך שבו התגורר עד תביעה 2, וכן גם שמקום שממנו בוצע הירי בסמוך לביתו של הנאשם.

ב. הערות פתיחה

ייאמר כבר בפתח הדברים כי גם לאחר שמיעת כל הראיות, וקריאת הסיכומים של ב"כ הצדדים, רב הנסתר על הגלוי בתיק זה. מדובר בסכסוך דמים בין שתי משפחות שהעילה לקיומו היא כאמור מחלוקת על חלקת קרקע ששוכנת בין אזורי מגוריהן של שתי המשפחות, אשר גבה כבר קרבנות בנפש משני הצדדים.

ואי אפשר שלא לשאול האם יש הצדקה למחיר הדמים היקר ששתי המשפחות משלמות, בגין המשך קיומו של אותו סכסוך. אף כי הדברים חורגים ממסגרת הדיון הנדרש לצורך הכרעה בסוגיות שבמחלוקת, אני מוצא לנכון לצאת בקריאה לשני הצדדים להידבר ביניהם, בעזרת הנכבדים של העדה, ולסיים את סכסוך הדמים בהסדר מוסכם כזה או אחר, ולהביע משאלה כי הקרבנות של יום הדמים נשוא הכרעת דין זו, יהיו הקרבנות האחרונים בסכסוך זה.

בחינת הראיות בתיק זה לא הייתה פשוטה, ושני קשיים עיקריים הכבידו מאוד על בירור העובדות ועל ההגעה לחקר האמת: הקושי האחד הוא העובדה שלא נמצאו ממצאים פורנזיים בזירת האירוע, לא נתפסו כלי הנשק שנעשה בהם שימוש במהלך הקטטה, לא נמצאו תרמילים במקום שממנו לפי הנטען הנאשם ביצע את הירי, וגם לא נמצאו קליעים במקום שבו לפי הנטען נפגעה המנוחה. ב"כ המאשימה עו"ד פלדמן טענה בעניין זה כי שני הצדדים העלימו ראיות מזירת האירוע (פרוטוקול מיום 11.6.17, עמ' 146), אולם לא נמסר כי נפתחה חקירה נגד מאן דהוא בחשד לשיבוש מהלכי חקירה.

הקושי השני קשור לעדים שהעידו במסגרת פרשת התביעה, וליתר דיוק לשני עדי התביעה הראשונים בכתב האישום, שהיו למעשה היחידים שהעידו כי ראו את הנאשם יורה, וכתב האישום נסמך במידה רבה על גרסתם. מדובר באביה של המנוחה ובאחייו - בן אחיו של האב, שגר בבית סמוך, אשר נמנים כמובן עם בני המשפחה היריבה למשפחת הנאשם, וכפי שציין גם ב"כ המאשימה בפרק המבוא לסיכומיו, כל הנחקרים בפרשה הינם בעלי אינטרס ברור להגן על בני משפחתם, ולהפליל את המשפחה היריבה.

הדברים אמורים ביתר שאת ביחס לעד תביעה 1, אביה של המנוחה, לא רק בגלל היותו אביה של המנוחה, אלא גם מפני דברים שאמר העד כבר בתחילת עדותו בבית המשפט, כי הנאשם ביחד עם בני משפחה נוספים, תקפו אותו יום קודם האירוע ופצעו אותו בצורה קשה, שבגינה אף הגיע לבית חולים, ואף הגיש תלונה במשטרה. לדבריו, הזהיר את

המשטרה "שהמשפחה הזאת, אם לא ישימו לה קץ, היא תהרוג אנשים, ולמחרת הם הרגו את הילדה של, והמצב עד עכשיו הוא לא נעצר..." כלשונו (פרוטוקול שם, עמ' 48 שו' 18 - 20).

לא מדובר אפוא בעדים חסרי פניות, שרק האמת נר לרגליהם, כי אם באנשים שהם צד פעיל בסכסוך מדמם, ויש להם אינטרס מובהק לגמול לנאשם על הרעה שעשה להם לדבריהם, בכך שהרג את המנוחה כמפורט בכתב האישום, ותקף קשות את אביה - עד תביעה 1, יום קודם לכן.

לכן, אני סבור כי יש להתייחס בזהירות רבה לדבריהם, ולבחון היטב את מידת ההשתלבות של הגרסאות שמסרו, עם יתר הראיות בתיק. כמו כן, יש לבחון איזו משמעות יש, אם בכלל, לעובדה שיש ראיות מרכזיות שאינן נמצאות בתיק החקירה, וממילא גם לא הוגשו כמוצגים בתיק, כמו כלי הנשק שבו בוצע הירי שפגע במנוחה, וכן התרמילים והקליעים שהועלמו מהזירה.

בטרם נסקור את עיקרי הראיות שהובאו במסגרת פרשות התביעה וההגנה, ראוי להגדיר בפתיח הדברים את גזרת המחלוקת בין הצדדים, וכפועל יוצא מכך - את העובדות שאינן שנויות במחלוקת, כמפורט להלן.

ג. גזרת המחלוקת

מהמענה של הנאשם לכתב האישום עולה כי גזרת המחלוקת בין הצדדים ממוקדת בעובדות, והשאלה שבמחלוקת היא האם הנאשם הוא שירה, או לפחות היה מעורב בירי, במועד האירוע לכיוון ביתה של המנוחה, וכתוצאה מירי זה נפגעה המנוחה בראשה, פגיעה קשה שגרמה למותה כעבור ימים אחדים, כטענת המאשימה, או שמא הנאשם לא היה מעורב באירוע, ואף לא נכח כלל בזירת העבירה, כטענתו של הנאשם.

מדובר בשאלה עובדתית בעיקרה, שההכרעה בה תתבסס בעיקר על ניתוח מדויק של הראיות שהוצגו בבית המשפט, תוך התמקדות בראיות שנוגעות במישרין לגזרת המחלוקת, מבלי לעסוק יתר על המידה בראיות שאינן להן תרומה ממשית להכרעה בשאלה זו.

טרם שאדון בראיות שקשורות במישרין לגזרת המחלוקת, אפרט בקצרה כמה עובדות שאינן שנויות במחלוקת בין הצדדים:

1. המנוחה נורתה בראשה, והקליע חדר בסמוך לרקה בצד שמאל של הגולגולת בכיוון ימין, מעט קדימה ומעט למעלה, והקליע גם יצא מצד ימין של הגולגולת, וכתוצאה ממעבר הקליע דרך הגולגולת, נגרם נזק חמור לרקמת המוח ונגרמו דימומים בין קרומי המוח, כפי שמפורט בחוות הדעת הפתולוגית ת/9. עוד עולה מחוות הדעת, כי לפי מאפייני פצע הכניסה, קרוב לוודאי שהמנוחה לא נורתה מטווח מגע.

2. לא נתפס הנשק ששימש לביצוע הירי שממנו נפגעה במנוחה, וגם לא נתפס כלי נשק כלשהו שנעשה בו שימוש בקטטה האלימה בין המשפחות היריבות, שבמהלכה נורתה המנוחה.

3. לא נמצאו תרמילים במקום שבו לפי הנתען עמד הנאשם וירה לעבר ביתה של המנוחה, אשר יכונה להלן **זירת הירי**, וגם לא נמצאו קליעים במקום שבו נמצאה המנוחה כשהיא ירויה בראשה, היינו במטבח בקומה השנייה בביתו של איברהים אביה של המנוחה - עד תביעה 1, אשר יכונה להלן **זירת הפגיעה**.

4. הנאשם נבדק לצורך בדיקת שרידי ירי על גופו ביום האירוע עצמו, ולא נמצאו על גופו שרידי ירי.

5. המרחק שבין זירת הירי ובין זירת הפגיעה, נבדק בעזרת תכנה משטרתית, ומדובר במרחק בקו אווירי של 81 מטרים, כעולה ממכתבו של רפ"ק שאול ק' זיהוי נגב לעד תביעה 3, רס"ם אייל סבן מימ"ר נגב, אשר צורף לסיכומי ב"כ המאשימה. ראוי לציין כי בדיקת המרחק נעשתה לבקשת בית המשפט, לאחר ביקור שנערך בזירות העבירה במעמד ב"כ הצדדים.

על רקע האמור לעיל, אסקור את עיקרי הראיות שהובאו במסגרת פרשת התביעה ובמסגרת פרשת ההגנה, ואבחן אם יש במכלול הראיות הללו, כדי להוכיח מעל לכל ספק סביר, את אשמתו של הנאשם בעבירות החמורות שיוחסו לו בכתב האישום.

ד. פרשת התביעה

הודעותיו של עד תביעה 1 במשטרה

שני עדי ראיה היו לאירוע, אשר לטענתם ראו את הנאשם יורה לכיוון זירת הפגיעה. העד הראשון, עד תביעה 1 הוא אביה של המנוחה, אשר טען כי ראה את הירי כאשר השקיף מביתו על המקום שבו נשרפו מבנים יבילים במהלך הקטטה, מאחורי ביתו, בוואדי שבין הבתים של בני משפחתו, ובין הבתים של משפחת אבו עאבד היריבה מעבר לוואדי.

מהעד נגבו שתי אמרות, ביום 21.7.19 ע"י החוקר רס"ר אלאטרש, שהינו עד תביעה 7 בכתב האישום, אשר הוגשו וסומנו **נ/5** ו-**נ/6**. גביית האמרה הראשונה **נ/5** החלה בשעה 13:51, ובה מתאר העד כי ביום 18.7.15, בהיותו בשיג בביתו שמע צעקות בחוץ, ואמירות כי משפחת אבו עאבד מתנפלים על בני משפחתו. בעקבות זאת, הלך לבית אחיו בסמוך, ושם ראה "הרבה אנשים זורקים אבנים", ולאחר מכן הבחין בשריפה ענקית באזור, והתקשר למשטרה להודיע על השריפה ועל הימצאות ילדים בקרבתה. בהמשך שמע כי יש עוד שריפה מאחורי ביתו, ולכן חזר לביתו, ועלה למטבח בקומה השנייה וממנו ראה שיש שריפה גדולה בקרוואנים, וכשהסתכל לעבר השכנים ממול הבחין באנשים יורים, ואף הרגיש שיש ירי לכיוון שלו (שו' 16).

העד ממשיך ומתאר כי הבחין בשלושה אנשים עומדים מאחורי חבילת קש מכוסה בברזנט, מתוכם זיהה רק את האדם באמצע, הוא הנאשם, ואת השניים משני צדיו לא זיהה, אולם הבחין באדם מימינו יורה באקדח. בהמשך הבחין בנאשם מתכופף עם האדם שמשמאלו, ולאחר מכן מניח משהו על חבילת הקש ויורה. הוא ירד לשיג וקרא לבן דודו מחמוד לראות את הירי, ושניהם התבוננו ביורים מבעד לחלון קטן במדרגות בדרך למטבח. כשהחלו בדרכם חזרה למטה, שמעו צעקה מהמטבח, וכשעלו למטבח, הבחינו בביתו שוכבת על הרצפה. הוא החל לצעוק, ובעקבות זאת באו אנשים ופינו את המנוחה מהמקום שבו הייתה שרועה על הרצפה.

בשלב זה של גביית האמרה, בשעה 14:04, הנחה רס"ם אייל סבן שהינו עד תביעה 3, את החוקר להפסיק את גביית העדות, ולחקור את העד כחשוד תחת אזהרה. בשעה 14:11 החלה חקירתו של העד תחת אזהרה, והאמרה שנגבתה ממנו בשלב זה הוגשה וסומנה כאמור **נ/6**. נמסר לעד כי הוא חשוד ברצח הנער סלאח אל דין אבו עאבד, ובעוד שורה של עבירות חמורות שביצע בקטטה שהייתה ברהט ימים אחדים קודם לכן, ביום 18.7.15.

בפתח האמרה מסר העד כי בא למשטרה בכדי להגיש תלונה על מות בתו, ושמע לראשונה על החשדות החמורים נגדו.

לדבריו, לא אפשרו לו להתייעץ עם עורך דינו סאבר אבו ג'אמע, ולכן החליט לשמור על זכות השתיקה. בהמשך ממשיך העד לשמור על זכות השתיקה ואינו משיב לשאלות רבות שהוא נשאל, והחוקר מציין כי כששאל למה ירה למוות בנער סלאח העד הגיב בחיוך (עמ' 2 שו' 23).

העד המשיך לשתוק בהמשך החקירה, עד שבשלב מסוים, לאחר שיחה עם קצין החקירות אורן, שהינו עד תביעה 6, הסכים העד להשיב לשאלות שקשורות למות בתו, והודיע כי ימשיך לשמור על זכות השתיקה בכל נושא אחר (עמ' 4, שו' 111). העד שב על עיקרי הדברים שמסר באמרה הראשונה, וציין כי בעת שהיה בסמוך לבית אביו נמסר לו כי יש שריפה מאחורי ביתו, ולכן חזר לביתו לבדו, ועלה למטבח בקומה השנייה בכדי לצפות בקרוואנים שעולים באש, וילדיו לא היו בבית באותו זמן.

מחלון המטבח הבחין בשלושה אנשים עומדים ליד חבילת החציר, במרחק של כ-50 מטרים להערכתו, כשהם יורים לכיוון ביתו, כאשר הנאשם עמד במרכז וירה מנשק לא מזוהה, ואילו האדם שעמד משמאלו ירה באקדח, אולם הוא לא ידע לזהות את שני האחרים. כשנשאל אם היו פגיעות בבית כתוצאה מהירי, השיב כי אינו יודע, והוסיף: "המשטרה הוציאה אותנו משם, שמעתי משהו, פגיעה בקיר ליד החלון איפה שעמדתי" (עמ' 6 שו' 181).

לדבריו, ירד לקרוא לבן דודו מחמוד, ועלה אתו לצפות בירי. באותו זמן לא ראה את בתו, אולם בדרכו חזרה למטה שמע צעקה, וכשחזר למטבח הבחין בבתו שנפלה ליד המקרר לאחר שנפגעה מירי. לדבריו, נפגעה בעת שהייתה בחלון של המטבח (עמ' 6 שו' 188). למשמע צעקותיו, לאחר שראה כי בתו נפגעה, הגיעו אנשים רבים שהיו בקומה התחתונה, ופינו את בתו, אולם הוא אינו יודע לזהותם. העד בכה כשציין שרצה לשלוח את בתו ללמוד רפואה ברומניה, והוסיף כי הקרוואן שעלה באש מאחורי ביתו, היה במרחק כ-20 מטר מהמקום שבו נורתה המנוחה (עמ' 7 שו' 207). בסוף החקירה, כשהחוקר ניסה לשכנע את העד להתייחס לחשדות נגדו, השיב העד כי נקלע למצוקה נפשית בעקבות מות הבת, וגם התייעץ עם עורך דין, ולכן החליט לשמור על זכות השתיקה, ובכך הסתיימה למעשה חקירתו של העד במשטרה.

הודעתו של עד תביעה 2 במשטרה

העד השני הוא עד תביעה 2, קטין בשם מחמד, אחיינו של עד תביעה 1, אשר טען כי במהלך האירוע היה על גג ביתו, סמוך לביתו של עד תביעה 1, וראה היטב את המתרחש, ואף ראה כיצד הנאשם מכווין ירי לכיוונו הוא, בניסיון לפגוע בו. גם הודעתו של עד זה נגבתה ביום 21.7.15, אולם חוקר אחר גבה אותה - רס"ם אייל סבן שהינו עד תביעה 3 בכתב האישום. העד הוא יליד 2.10.99, והוא היה בן 16 וחודשיים לערך, בעת שמסר את ההודעה, אשר הוגשה וסומנה **ת/12**.

העד מסר בהודעתו כי היה ליד ביתו כשהבחין בעשן רב מיתמר סמוך לביתו. הוא עלה לגג ביתו, וכשעמד באמצע הגג שמע קולות ירי, והבחין בשלושה אנשים בסמוך לחבילת קש ליד ביתו של הנאשם, ששניים מהם יורים לכיוון ביתו של עד תביעה 1, כשהנאשם יורה ברובה ארוך, ובחור צעיר יותר, כנראה משכונה סמוכה, יורה באקדח. האדם השלישי התכופף כלפי מטה והוא לא הבחין במעשיו. העד ציין כי כשהבחינו בו היורים, הנאשם הסיט את ידו של הבחור שירה באקדח בכדי שיירה לכיוונו של העד, ולכן הוא התכופף והסתתר. כעבור כדקה פסק הירי והוא הבחין בשלושת האנשים נמלטים מהמקום. כשירד מהגג שמע צרחות ובכי של נשים מהבית הסמוך שבו מתגורר עד תביעה 1, ושמע אנשים אומרים שבתו נורתה למוות.

בהמשך ההודעה נשאל העד מדוע הנאשם הסיט את ידו של בבחור שירה באקדח לידו, ולא ירה בעצמו ברובה שהיה ברשותו לכיוונו של העד, והשיב בתחילה כי באותו זמן, הנאשם לא ירה (עמ' 2 שו' 29), אולם לאחר שהחוקר עימת אותו עם דברים קודמים שמסר, התקשה העד למסור גרסה סדורה. כשהתבקש להדגים כיצד הסיט הנאשם את ידו של זה שירה בסמוך לו, הדגים בתחילה כשהוא מבצע הסטה ביד ימין שלו, ולאחר מכן הדגים פעם נוספת, כשהוא מבצע את ההסטה בשתי ידיו. כשנשאל על כך השיב שהנאשם הסיט את יד חברו ביד ימין, כשבידו השמאלית הוא ממשיך להחזיק ברובה, וציין כי הדגים בשתי ידיו, מפני שבשונה מהנאשם, הוא לא אחז רובה באחת מידיו (שם, שו' 39 - 50).

העד ציין עוד כי לא דיווח למשטרה על הירי כלפיו, מפני שהמשטרה כבר הייתה בכניסה לשכונה. כשנשאל מי אמר לו לבוא למשטרה השיב בתחילה כי אף אחד לא אמר לו, ולאחר מכן עדכן את תשובתו וציין כי אביו אמר לו, לאחר שדיבר עם עו"ד סאבר אבו ג'אמע (עמ' 3 שו' 84). כשנשאל מדוע המתין כמה ימים עד שהלך למשטרה, השיב כי לא היה יכול ללכת לבד, והצטרף לדודים שלו לבקשת אביו.

בהמשך תיאר העד את מראהו של הנאשם, אולם לא זכר מה לבש, וגם לא זכר את צבע הכיסוי של חבילת החציר. העד ציין כי הוא מכיר את הנאשם שנים רבות, והוסיף כי הוא הולך רגיל. לדבריו, ראה אותו פעם אחת עם מקל, אבל הוא הולך רגיל, אינו צולע ואינו נעזר בקביים. בהמשך ההודעה התבקש העד לזהות תמונות, וזיהה את רוב התמונות שהוצגו לו, וציין כי כולם קשורים לאירוע. כשנשאל ביחס לאחד מהם כיצד הוא קשור, השיב כי כל המשפחה שלהם קשורים (עמ' 5 שו' 155).

עדויותיהם של העדים בבית המשפט

שני העדים הללו העידו גם בבית המשפט. עד תביעה 1 העיד שעות ארוכות ביום 11.6.17, ובמהלך עדותו נוצר לעיתים רושם כי הצדדים מתקשים להתעלם מהמטען האמוציונאלי שעומד ברקע האירוע נשוא כתב האישום. העד חזר בעדותו בבית המשפט על עיקרי הדברים שמסר באמרותיו, ונקודות אחדות מדבריו ראויות לציון. בחקירה הראשית ציין העד כי הרגיש הדף של קליע או משהו שפגע באזור שהוא עמד בו במטבח שבקומה השנייה (עמ' 47 שו' 23), ובהמשך הוא ציין כי מצא את בתו לאחר שנפגעה, כשהיא זרוקה ליד המקרר מול החלון של המטבח (עמ' 48 שו' 9).

בחקירה הנגדית, נשאל העד כיצד הוא מסביר את העובדה שהנאשם נבדק לאחר האירוע, ולא נמצאו על גופו שרידי ירי, והשיב כי אינו מבין בדברים האלה, אולם הוא מזהה את הנאשם בוודאות כמי שעמד ממול וירה ורצח את בתו כלשונו. העד הוסיף: "אני מכיר אותו טוב. זה הבן אדם הספציפי, אין לי נגדו שום דבר. הוא הרג את הילדה שלי בדם קר" (עמ' 76 שו' 18). בהמשך עדותו ציין העד כי הייתה פגיעה של קליע בארון המטבח שסמוך למקרר (עמ' 79 שו' 19), והוא אף סימן את מקום הפגיעה בשרטוט של המטבח שרשם לבקשת ב"כ הנאשם, אשר הוגש וסומן **נ/4**.

העד שב וציין בעדותו בבית המשפט כי הוא זיהה בוודאות כי הנאשם ירה לכיוון ביתו אך לא היה יכול לזהות באיזה נשק השתמש, אם רובה או אקדח, בשל התנוחה של הנאשם על חבילת החציר שמאחוריה ניצב הנאשם בעת הירי. כמו כן, העד הדגיש בעדותו כי לא ראה אף אדם אחר שירה לכיוון ביתו חוץ מהנאשם (עמ' 91 שו' 1).

העד הכחיש כי נפגש או התייעץ עם עו"ד סאבר אבו ג'אמע בימים שעברו מאז האירוע ועד שהגיע למשטרה להגיש תלונה ולמסור עדות. לדבריו נפגש אותו לראשונה לאחר שיצא מתחנת המשטרה בתום חקירתו (עמ' 119 שו' 16). כשנשאל כיצד יכול היה להבחין במעשיו של הנאשם שהיה בצד השני של הוואדי, כאשר באמצע השתוללה שריפה

שפלטה עשן רב, השיב כי הבתים שנשרפו היו במפלס נמוך יותר מהחלון המטבח שממנו הוא השקיף על המתרחש, ומהמקום שבו ניצב הנאשם בעת האירוע, בסמוך לחבילת החציר, ולא היה עשן כבד שהפריע לקו הראיה שהיה באותו זמן בין העד ובין הנאשם (עמ' 133 שו' 21).

בהמשך עדותו ציין העד כי לא הבחין שהנאשם נעזר בקב"ים בהליכתו, והוסיף כי גם אדם שנכה ברגליו יכול לירות בידיו. העד ציין עוד בהקשר זה כי אחיו היכו בעבר את הנאשם, "הרגו אותו במכות" כלשונו, ולכן הנאשם ביקש לנקום בו (עמ' 148 שו' 1). העד שב וציין כי נמצא קליע בארון המטבח ליד המקרר "איפה שהאקדח בגובה של הראש של הילדה" כלשונו, והוסיף עוד כי בבית החולים הוציאו קליע מהראש של המנוחה (עמ' 157 שו' 8). טענה זו של העד הוכחה ע"י ב"כ המאשימה סמוך לאחר שנאמרה (עמ' 158 שו' 15 - 21).

גם עד תביעה 2 העיד בבית המשפט, ביום 18.6.17, וגם הוא חזר על עיקרי הדברים שמסר באמרתו במשטרה. להלן אפרט בקצרה נקודות אחדות שראויות לציין מתוך עדותו. העד שב וציין כי הנאשם ירה ברובה והאדם שלידו ירה באקדח (עמ' 48 שו' 16 - 20), ואף הדגים כי הנאשם ירה ברובה כשהוא מכוון באמצעות הכוונת (עמ' 62 שו' 17). בהמשך עדותו ציין העד בכמה מקומות כי הנאשם לא היה נכה ולא היה עם קב"ים (עמ' 65 שו' 25, עמ' 67 שו' 13, עמ' 97 שו' 12), והוסיף כי בעת הירי, הנאשם אחז ברובה ביד שמאל, וביד ימין שלו הסיט את ידו של האדם שהיה מימינו, בכדי שיירה לכיוונו של העד (עמ' 66 שו' 7 - 12). כמו כן, העד אישר כי בשל שריפת הקרוואנים בשטח המריבה, היה עשן גדול במקום, וכנשאל כיצד הצליח להבחין בנאשם מבעד לעשן, השיב כי העשן היה בצד ימין יותר, והנאשם היה בצד שמאל (עמ' 67 שו' 14 - 24).

מוציגים נוספים שהוגשו במסגרת פרשת התביעה

במסגרת פרשת התביעה הוגשו ראיות נוספות, שאת חלקן אפרט להלן. הוגשו שתי אמרות של הנאשם, שהראשונה מהן נגבתה ביום האירוע בשעת לילה מאוחרת (ביום 19.7.15 בשעה 01:49). באמרה זו שסומנה **ת1**, הנאשם הכחיש מכל וכל את החשדות נגדו כבר בתחילת האמרה, וטען כי מדובר בהלבשת תיקים כלשונו. הנאשם תיאר את סדר יומו, וכשנשאל למעשיו ביום האירוע, השיב כי היה בביתו, בית 54 בשכונה 33, קם משנתו בסביבות 11:00, הלך למרפאה בשביל לקבל טיפול, ושב לישון בביתו. לדבריו, שמע על הקטטה שהייתה בשכונה 34, רק כאשר שמע את קולות האמבולנסים שהגיעו למקום האירוע.

בהמשך, הוא שב והכחיש כי השתתף בקטטה, וטען כי הקטטה לא הייתה עם משפחת אבו עאבד שגרה בשכונה 33, היכן שגם הוא מתגורר לטענתו, אלא עם פלג של המשפחה שגרה בשכונה 34. כשנשאל כמה זמן הוא עם קב"ים, השיב כי שנתיים קודם לכן נפגע ע"י 6 אנשים ממשפחת אבו ג'אמע, ומאז הוא נותר נכה ברגליו ונזקק לקב"ים. אמרה שנייה נגבתה מהנאשם 10 ימים לאחר מכן, ביום 30.7.15, וסומנה **ת2**, ובה הנאשם שמר למעשה על זכות השתיקה, והפנה בכל השאלות שנשאל לדברים שמסר באמרה הראשונה.

לאחר גביית האמרה השנייה, נערכו שני עימותים לנאשם. העימות הראשון נערך מול עד תביעה 2, הוגש וסומן **ת3**, ובו הנאשם שמר רוב הזמן על זכות השתיקה, אולם לאחר שהעד שב על טענתו כי ראה את הנאשם יורה לעבר הבית של דודו, טען הנאשם כי העד משקר. גם בתחילת העימות, כשהחוקר אמר לנאשם כי העד גר 60 מטר ממנו, השיב הנאשם כי העד מתגורר במרחק 600 מטר ממנו ולא כפי שנטען. העימות השני שסומן **ת4** נערך מול עד תביעה 1 - אביה של

המנוחה, וגם בו הנאשם שמר על זכות השתיקה, וציין בין היתר כי אין לו מה להגיד על השקר של העד.

בין המוצגים שהוגשו במסגרת פרשת התביעה, אני מוצא לנכון לציין מזכרים אחדים, שקשורים למעורבותו של עו"ד סאבר אבו ג'אמע, בשלבים המוקדמים של חקירת האירוע. במזכר הראשון מיום 20.7.15, אשר סומן **ת/21**, מתעד פקד אורן בר יהושע, שהינו עד תביעה 6 בכתב האישום, פגישה שהייתה לו עם עו"ד אבו ג'אמע, שהגיע למשרדי התשאול, וביקש לשוחח עם הממונה על החקירה. בשיחה עם פקד אורן, הוא מסר שהוא רוצה למסור למשטרה פרטים אודות האירוע, וכי הוא מוכן להביא עדים ממשפחת אבו ג'אמע שלדבריו ראו אנשים ממשפחת אבו עאבד מבצעים לעברם ירי "ושלא רק הפגיעה בצד של משפחת אבו עאבד יחקר ויוגש כתב אישום" כלשון המזכר.

פקד אורן סירב לתת לעו"ד פרטים כלשהם על החקירה, וכשעו"ד סאבר מסר לו כי היה בשיג בעת שהמנוחה נורתה בקומה שמעל השיג, ציין פקד אורן כי מבחינתו הוא עד בתיק, ולכן השיחה ביניהם היא פעולת חקירה. בסוף המזכר נרשם כי עו"ד סאבר ביקש שאביה של המנוחה יחקר לאחר הלוויית בתו, ומדובר ברישום תמוה, מפני שהמנוחה נפטרה ביום 24.7.15, כפי שנרשם בתחילת חוות הדעת הפתולוגית, ואילו המזכר נרשם 4 ימים קודם לכן, ביום 20.7.15, בעת שהמנוחה עדיין נלחמה על חייה בבי"ח סורוקה.

ממזכר נוסף - **ת/23**, עולה כי לאחר שעו"ד סאבר לא השיג את מבוקשו בבאר שבע, הוא ניסה את מזלו במשטרת נתיבות, וביקש לשוחח עם אחד החשודים שנחקרו בפרשה. בשיחה טלפונית עם פקד אורן, מסר לו עו"ד סאבר כי הוא רוצה לייצג בתיק, ולכן הוא מבקש לשוחח עם החשודים, אולם בקשתו סורבה. במזכר נוסף מיום 25.7.15 אשר סומן **ת/26**, מתועדת שיחה טלפונית נוספת שבה מסר עו"ד סאבר לפקד אורן כי הוא מבקש להגיש בקשות שונות לבית המשפט ביחס לחקירה, ופקד אורן ביקש ממנו שוב לא להתערב בחקירה.

מדיה דיגיטלית שהוגשה במסגרת פרשת התביעה

חלק מהמוצגים שהוגשו במסגרת פרשת התביעה הוגשו גם על גבי מדיה מגנטית, שבה יש תיעוד ויזואלי של פעולות חקירה שנעשו בזירת העבירה ובסמוך לה. להלן אסקור חלק מהמוצגים הללו, שיש לו לדעתי ערך מוסף, לצורך הכרעה בסוגיות שבמחלוקת. המוצגים יפורטו לפי סדר כרונולוגי.

הדיסק שסומן **ת/7** א מתעד סיור של עד תביעה 1, אביה של המנוחה, במקום שבו נורתה המנוחה, ביום 30.7.15 בשעה 11:14. העד מוליך את החוקרים אייל סבן ועזאדין אלאטרש אל ביתו, ומראה לחוקרים את כל שלבי האירוע לפי גרסתו. נקודות אחדות ראויות לציון מתוך העדות המצולמת: בדקה 04:13 של הסרטון, ניתן לראות שהמרחק בין החלון של המטבח, ובין המקרר, שלידו נמצאה המנוחה לאחר שנפגעה, שנמצא בקיר שמול החלון, הוא כמה מטרים, 4 - 5 מטרים לפי הערכתי; בהמשך הסרטון, בדקה 04:36 ניתן לראות את קו הראיה בין חלון המטבח, ובין חבילת החציר שלידה לפי הנטען עמד הנאשם בעת שירה, וניתן לראות כי הקרוואן שנשרף נמצא בקו ישר בין שתי הנקודות.

בדקה 09:15 העד מתאר כיצד מצא את בתו במטבח לאחר שנפגעה, ותיאר כי הילדה שכבה ליד המקרר, במקביל

לדלת של המקרר, כשרגליה לכיוון ארונות המטבח שמשמאל למקרר וראשה לכיוון דלת הכניסה למטבח, מימין למקרר. בהמשך, בדקה 10:42, כאשר התבקש להראות היכן הבית של הנאשם, השיב העד כי יש לו שני בתים, הבית האחד מול ביתו של העד, אשר ממקום סמוך לו טוען העד כי הנאשם ביצע את הירי לכיוון ביתו של העד, ובית נוסף בכניסה לשכונה בצד השני.

דיסק אחר שסומן ת/5 מתעד ביקור של החוקרים אייל סבן ואורן בר יהושע ביום 3.8.15, בליווי קרוב משפחה, בבית שבו נורתה המנוחה, וכן בבית הסמוך שבו מתגורר הדוד של המנוחה, ואשר על גגו עמד עד תביעה 2 וממנו ראה את האנשים שירו לכיוון ביתה של המנוחה, ולאחר מכן ירו לכיוונו, לאחר שהבחינו בו. הדיסק כולל 4 סרטונים, שהראשון מביניהם מתחיל בשעה 10:47, ובו בוחנים החוקרים אם ניתן למצוא סימני ירי במקום שבו נורתה המנוחה.

תחילה בדקו מתוך הבית את החלון שמבעדו נטען כי המנוחה נורתה, ולא נמצאו סימני ירי על אדן החלון, בכל היקפו. לאחר מכן יצאו החוקרים מחוץ לבית, בכדי לבדוק אם יש סימני ירי בקיר החיצוני של הבית שבו נורתה המנוחה, והמסקנה היא שיש אמנם מקומות בודדים מתחת לחלון המטבח שבהם יש כמה פגיעות בקיר, שאולי יכולים להתאים לפגיעת ירי (דקה 04:40 עד דקה 05:15), אבל אין סימני ירי מובהקים בקיר החיצוני.

לעומת זאת, במטבח של הבית הסמוך, שעל גגו עמד עד תביעה 2, נמצאו בתריס של חלון המטבח, באחד השלבים האמצעיים בצד שמאל, חורים שבתוכם נתקע גוש מתכת שנראה כמו קליע, ומדובר ככל הנראה בחורים שנעשו כתוצאה מירי לכיוון חלון המטבח, והדברים מתועדים בסרטון השני בדיסק שמתחיל בשעה 10:57.

ה. פרשת ההגנה

כאמור לעיל, במסגרת תשובתו של הנאשם לכתב האישום כפר הנאשם במיוחס לו וטען טענת אליבי. רוב העדויות של עדי ההגנה נשמעו ביום 22.11.17, ובמהלך פרשת ההגנה העידו בין היתר שני רופאים, קרובי משפחתו של הנאשם, ד"ר ג'אבר אבו עאבד וד"ר ג'מאל אבו עאבד, אשר התייחסו לביקורו של הנאשם במרפאה שבניהולם ביום האירוע.

הנאשם עצמו מסר בעדותו כי ביום האירוע, לקראת השעה 11:00, הגיע למרפאה הקרובה לביתו לצורך קבלת טיפול רפואי, ושם נזקק לטיפול באמצעות אינפוזיה ולמנוחה בין כותלי המרפאה. הנאשם ציין כי שהה במרפאה עד קרוב לשעת סגירתה של המרפאה בשעה 02:30 (עמ' 103, שו' 12-13), וכן גם לאחר הטיפול בפצועים וסיומו של האירוע (עמ' 103, שו' 27-32). הנאשם ציין עוד כי בזמן מעצרו על ידי היס"מ נעזר בקב"ים, וכי לאחר מעצרו, הוא נבדק פעמיים בכדי לבחון אם יש על גופו שרידי ירי והתשובה הייתה שלילית (עמ' 100, שו' 26-27).

בהמשך עדותו בחקירה הנגדית, עומת הנאשם עם גרסתו לפיה הלך למרפאה בסביבות השעה 11:00, קיבל טיפול רפואי וחזר לביתו והמשיך לישון. הנאשם הסביר כי בהוראת הרופא ובשל מצבו הרפואי לא יכול היה לעזוב את המרפאה, ולטענתו יש אנשים שיוכלו להעיד כי לא נטש את המרפאה ומשטרת ישראל יכולה הייתה לבדוק זאת בנקל באמצעות צפייה המצלמות המקום (עמ' 104, שו' 24-28).

בהמשך ציין הנאשם כי אינו זוכר בדיוק מהי השעה שבה הגיע אל המרפאה (עמ' 104, שו' 29-30), והוסיף עוד כי

ד"ר ג'מאל טיפל בו לפני השעה 12:00, ולאחר מכן עזב ד"ר ג'מאל את המרפאה בכדי לטפל באביו החולה. אשר לשתיקתו בחקירה מסר הנאשם כי הדבר נעשה לאחר התייעצות עם עורך דינו (עמ' 121, שו' 32).

ד"ר ג'אבר אבו עאבד העיד אף הוא באותו מועד, וציין כי במסגרת עבודתו הוא משמש כרופא מומחה ברפואת ילדים, והוא גם מנהל רפואי של מרפאת מאוחדת ברהט. לדבריו, בבוקר האירוע הגיע הנאשם עקב מחלה חריפה של הקאות ושלושים, לטענתו הנאשם נכח במרפאה וקיבל טיפול תרופתי כולל נוזלים (פרוטוקול מיום 22.11.17, עמ' 84, שו' 21 - 26). העד הוסיף כי הנאשם היה אצלו במרפאה בזמן האירוע, והדגיש כי בזמן שקיבל את הפצועים מהקטטה, הוצאו כל החולים אל מחוץ למרפאה וביניהם גם הנאשם (עמ' 84, שורות 31-30).

העד ציין כי הנאשם הוא בן דודו מצד האם, וכי מאחר ונחבל כשנה קודם לכן ברגליו, הוא נעזר בקביים בהליכתו, ולפעמים הוא נעזר בקב אחד. כשנשאל אם הגעתו של הנאשם אל המרפאה מתועדת ברישומי המרפאה, השיב העד כי כשמגיע מטופל מהמשפחה הם אינם מתעדים זאת ברישומים (עמ' 86, שו' 1 - 6).

העד אישר בחקירתו הנגדית כי הנאשם הגיע אל המרפאה בשעות הבוקר כאשר אחיו ד"ר ג'מאל היה במרפאה, והדגיש שהוא היה בתחילת האירוע לקראת 11:30 ממש במקביל לשעת התפילה (עמ' 88, שו' 11 - 12). במסגרת שאלות ההבהרה שהופנו אל העד, העיד כי הוא הוציא את הנאשם אל מחוץ למרפאה כשהוא מחובר לאינפוזיה (עמ' 95, שו' 24 - 25).

במסגרת פרשת ההגנה העיד גם ד"ר ג'מאל אבו עבאד, וציין כי ביום האירוע התקשר הנאשם למרפאה והודיע לו שאינו חש בטוב, והעד ביקש ממנו להגיע למרפאה, וכך היה. העד הוסיף, כי עם הגעתו של הנאשם למרפאה, בסביבות השעה 08:30 - 09:00, חיבר לו נוזלים עם טיפול ואנטיביוטיקה בעירוי, (עמ' 134, שו' 8 - 9).

בהמשך עדותו ציין העד, כי עם חזרתו למרפאה, בסביבות השעה 15:00, הבחין בנאשם ששהה עדין במרפאה, כשהוא מחובר לנוזלים (עמ' 134, שו' 23 - 24). אשר לטענה כי הנאשם מסר גרסה לפיה ישן עד השעה 11:00 ולאחר מכן הגיע למרפאה, השיב העד, כי מבחינתו הנאשם יכול לטעון כרצונו, והוא העניק טיפול תרופתי לנאשם בשעות הבוקר בין השעות 08:00 - 09:00. אשר לתיעוד קבלת הטיפול הרפואי אותו קיבל הנאשם, ציין העד כי הנוהג הוא כשמדובר בבן משפחה אין צורך בתיעוד רישומי.

ו. דין

1. הקשיים הראייתיים בפרשת התביעה

עיון מדוקדק בראיות, מגלה שורה של קשיים ראייתיים, בראיות של המאשימה, שלא ניתן להתעלם מהם. ניתן לחלק את הקשיים לשלושה סוגים: הסוג האחד - היעדר ממצאים פורנזיים שלפי גרסת עדי התביעה היו אמורים להימצא בזירה; הסוג השני - מידת הסבירות, וההיתכנות מבחינה עובדתית, של גרסת עדי התביעה, והסוג השלישי - אי דיוקים בולטים בגרסת עדי התביעה.

אפרט את הדברים: עיקרי הקשיים מהסוג הראשון של **היעדר ממצאים פורנזיים**, הוזכרו כבר לעיל בפרק השלישי שעוסק בגזרת המחלוקת, אשר בו ציינתי גם את הדברים שאינם שנויים במחלוקת, ובכללם העובדה שלא נמצאו שרידי ירי על הנאשם, למרות שנבדק סמוך לאחר האירוע, העובדה שלא נתפס הנשק ששימש לביצוע העבירה, ולמעשה כלל

לא ברור באיזה כלי נשק השתמש הנאשם, וכן העובדה שלא נמצאו תרמילים בזירת הירי, ולא קליעים בזירת הפגיעה. חלק מהקשיים הללו נובעים ממחדלי חקירה של המשטרה, אשר לא הצליחה לאתר ולתפוס את כלי הנשק שנעשה בהם שימוש במהלך הקטטה, וחמור מכך - לא פתחה בחקירה על שיבוש מהלכי חקירה, ביחס להיעלמותם של התרמילים והקליעים מזירות האירוע.

אמנם היעלמות התרמילים אינה יכולה להיזקף לחובת עדי התביעה ובני משפחתם, מפני שהירי בוצע, לפי הנטען, מהשטח של החמולה היריבה - משפחת אבו עאבד, אולם העובדה שלא נמצאו קליעים בזירת הפגיעה - בבית ששייך למשפחת המנוחה, אומרת דרשני. ממה נפשך: אם היו קליעים במטבח ובסביבתו הקרובה, היכן הם, ומדוע נעלמו או הועלמו, ואם כלל לא היו קליעים במטבח, כיצד והיכן נפגעה המנוחה.

יתירה מכך, בזירת הפגיעה לא נמצאו סימני פגיעה שניתן לזהותם כסימנים מובהקים של ירי, לא על הקירות או על המקרר בתוך המטבח, שבסמוך לו, לפי נמצאה המנוחה לאחר שנפגעה, ולא בקיר החיצוני מסביב לחלון המטבח, שלפי הנטען הירי במנוחה נעשה בסמוך לו, כפי שעולה מתיעוד הביקור של חוקרי המשטרה בזירת הפגיעה - **ת/א5**. גם בעת ההולכה של עד תביעה 1 במקום שבו נפגעה המנוחה, הוא לא הצביע על פגיעות ירי בתוך המטבח, כפי שעולה מתיעוד ההולכה - **ת/א7**. כך גם בחקירתו במשטרה, ימים אחדים לאחר האירוע, כשנשאל אם היו פגיעות בבית כתוצאה מהירי, השיב כי אינו יודע (**נ/6** עמ' 6 שו' 181), ולא ציין כי היו פגיעות ירי בקירות המטבח, וודאי שלא הפנה למקום ספציפי שנפגע כתוצאה מהירי, ועוד אדרש לכך בהמשך.

גם בחינת **הסבירות של גרסת עדי התביעה** מעלה סימני שאלה לא מבוטלים. הנאשם הוא נכה ברגלו, צולע בהליכתו ונעזר דרך קבע במקל הליכה. זאת, בעקבות תקיפה קשה מצד אנשים מהמשפחה היריבה, שהיכו אותו ורסקו את רגלו השמאלית, כשנתיים קודם לאירוע. נכותו של הנאשם בולטת בהופעתו, ומתועדת בשורה של מסמכים רפואיים שהוגשו וסומנו **נ/9 ו-נ/10**, וניתן בנקל להבחין בה. לכן, תמוה שעד תביעה 2 מציין בהודעתו במשטרה, כי הנאשם הולך הליכה רגילה ככל אדם אחר, וגם עד תביעה 1 ציין בעדותו בבית המשפט, כי לא הבחין שהנאשם נזקק לקביים בהליכתו.

בהינתן עובדת נכותו של הנאשם, גרסתו של עד תביעה 2, כי הבחין בנאשם יורה ברובה מבעד לכוונות, ואף הבחין בו כשהוא אוחז ברובה ביד שמאל, ומסיט ביד ימינו את ידו של אדם בלתי מזוהה שירה באקדח מימין לנאשם, מעוררת תמיהה, מפני שמדובר בפעולות שקשות לביצוע ע"י אדם בריא, קל וחומר כאשר עסקין באדם נכה, שנעזר דרך קבע במקל הליכה. העד התקשה להדגים בחקירתו במשטרה את מעשיו של הנאשם בעת הירי. קשה גם להבין את ההיגיון בגרסה זו, מדוע החליט הנאשם להסיט את ידו של היורה מימינו לכיוונו של העד, ולא ירה בעצמו לכיוון ביתו של העד, פעולה שקלה בהרבה לביצוע ע"י אדם נכה.

זאת ועוד, בדיסק **ת/א7** שמתעד את ההולכה של עד תביעה 1 בזירת הפגיעה, בדקה 04:36, ניתן לראות בבירור כי הקרוואן שעלה באש בעת האירוע, נמצא בסמוך לחלון המטבח של העד, נמוך מעט ממפלס הקומה השנייה בביתו של העד, בקו ישר לכיוון חבילת החציר, שבסמוך לה עמד הנאשם וירה לפי הנטען בכתב האישום. בית המשפט אף עמד על כך באופן בלתי אמצעי, בביקור שנערך בזירה ביום 1.7.18. העד עצמו העריך כי הקרוואן מרוחק כעשרים מטרים מביתו, ואין חולק שהקרוואן אכן עלה באש בעת האירוע. לכן, קרוב לוודאי שעלה עשן משמעותי מאותו קרוואן, וכך

העיד במפורש עד תביעה 2 שציין בעדותו בבית המשפט כי עלה עשן גדול כלשוננו ממקום השריפה.

במקום שבו ניצב הקרוואן, העשן חוסם למעשה את שדה הראיה מכיוון ביתו של הנאשם. גם החום שעולה משריפה כזו, יוצר אדי חום שמעוותים את הראיה ואת הראות. לכן, טענתו של העד כי הצליח לזהות באופן ודאי את הנאשם, אשר המקום בו עמד נמצא במרחק של 81 מטר מביתו של העד שממנו צפה במתרחש, וזיהה את הנאשם, כשבתווך ברבע הראשון של קו הראיה, במרחק 20 מטר מביתו, עולה באש קרוואן, איננה סבירה ומעוררת תמיהה רבה.

כמו כן, הדעת נותנת שאם אכן המנוחה נפגעה בראשה מירי שבוצע מכיוון חבילת החציר, בעת שעמדה ליד חלון המטבח, כפי שטען אביה - עד תביעה 1 בחקירתו במשטרה, היא הייתה אמורה להיות מוטלת על הרצפה בסמוך לחלון, ובניצב לחלון, כשרגליה לכיוון החלון, וראשה לכיוון הנגדי, בכיוון התנועה של הכדור שפגע בה, שיצר הדף לכיוון זה. לכן, גרסתו של העד כי המנוחה נמצאה כשהיא שרועה על הרצפה ליד המקרר, במרחק של מטרים אחדים מהחלון, במקביל לחלון ולא בניצב לו, מעוררת תמיהה, וקשה ליישבה עם גרסתו של העד. כך גם הדברים שמסר באמרתו **נ/6** בעמ' 6 ש' 188 כי המנוחה נפגעה "בחלון של המטבח, חלון גדול, נפלה ליד המקרר", תמוהים, בהינתן המרחק שבין החלון ובין המקרר.

כמו כן, ניתן לזהות **אי דיוקים בולטים בגרסת עדי התביעה**, שמעוררים תמיהה, בעיקר ביחס לעד תביעה 1, שניסה לתמוך את גרסתו בעובדות לא מדויקות, בלשון המעטה. ניכר בעדותו כי בצד ההדגשה שוב ושוב כי הוא זיהה בוודאות את הנאשם כמי שירה לכיוון ביתו, הוא ניסה לתת לעדותו נופך אובייקטיבי. כך למשל בעדותו בבית המשפט, בעמ' 76 לפרוטוקול מיום 11.6.17, בשורה 18 ציין העד כי אין לו דבר נגד הנאשם, כאשר בשורות שלפני כן, ובשורה שאחרי כן, מציין העד שוב ושוב כי הנאשם רצח את הילדה שלו, הרג אותה בדם קר, וכיוצא בזה, וברור כי יש לעד אינטרס ברור ובולט להפליל את הנאשם.

בהמשך עדותו ציין העד כי בבית החולים הוציאו קליע מהראש של המנוחה (עמ' 157 ש' 8), ומדובר בטענה שבוודאי אינה נכונה, ואף הוכחה במפורש ע"י ב"כ המאשימה סמוך לאחר שנאמרה (עמ' 158 ש' 15 - 21). העד ציין עוד בעדותו בבית המשפט כי הייתה פגיעה של קליע בארון המטבח שסמוך למקרר (עמ' 79 ש' 19), והוא אף סימן את מקום הפגיעה בשרטוט של המטבח שרשם לבקשת ב"כ הנאשם, אשר הוגש וסומן **נ/4**.

אולם מדובר בטענה שלא בא זכרה קודם לכן, לא באמרות שנגבו מהעד במשטרה, וגם לא בעדות ההולכה של העד, לא בתמלול **ת/7**, ולא בדיסק **ת/7א**. מדובר בראיה משמעותית ביותר, ולא סביר בעיניי שהעד לא הזכיר זאת בגרסאות שמסר סמוך לאחר האירוע, כשהכול היה טרי בזיכרונו, ונזכר בכך לראשונה בעדותו בבית המשפט, כשנתיים לאחר האירוע.

זאת ועוד, קיימים הבדלים משמעותיים בכמה נושאים בין עדותו של עד תביעה 1, ובין עדותו של עד תביעה 2. עד תביעה 2 ציין בעדותו בבית המשפט כי היה עשן כבד כתוצאה משריפת הקרוואן בשטח המריבה שבין שתי המשפחות היריבות (פרוטוקול מיום 18.6.17, עמ' 67 ש' 14 - 16). לעומת זאת, עד תביעה 1 ציין בעדותו כי ולא היה עשן כבד שהפריע לקו הראיה שהיה באותו זמן בין העד ובין הנאשם (פרוטוקול מיום 11.6.17, עמ' 133 ש' 21).

הבדל משמעותי נוסף קיים ביחס לשאלה הכיוונים של הירי שבוצע באירוע. עד תביעה מסר בהודעתו במשטרה כי זיהה שני אנשים יורים לכיוון ביתו של עד תביעה 1, כשהנאשם יורה ברובה ארוך, ובחור צעיר יותר, כנראה משכונה סמוכה, יורה באקדח, וכי כשהבחינו בו היורים, הנאשם הסיט את ידו של הבחור שירה באקדח בכדי שיירה לכיוונו של העד, ולכן הוא התכופף והסתתר.

לעומת זאת, עד תביעה 1 העיד בבית המשפט כי רק הנאשם לבדו ירה לכיוון חלון ביתו, והוא לא ראה אף אדם אחר שיורה לכיוון זה (פרוטוקול מיום 11.6.17, עמ' 90 שו' 23 - עמ' 91 שו' 7). הוא לא הזכיר בעדותו את העניין של הסטת ידו של היורה השני ע"י הנאשם, ובהמשך עדותו שב העד והדגיש כי הבחור שעמד מימין לנאשם בעת הירי ירה לכיוון הבית של סולימאן שסמוך לביתו (עמ' 143 שו' 4, עמ' 144 שו' 4 ושו' 17, וכן עמ' 145 שו' 7).

ניתן לזהות מכנה משותף ברור לאי הדיוקים ולהבדלי הגרסאות בעדותו של עד תביעה 1, שכולם נועדו לתמוך ולחזק את גרסתו של העד. גם אם אניח לטובתו של העד כי הבדלים בגרסאות בין עדותו ובין העדות שמסר עד תביעה 2, נובעים מזוויות ראייה שונות של האירוע, לא ניתן למצוא הסבר כלשהו לטענה של העד כי בבית החולים הוצא קליע מראשה של המנוחה, שבוודאות איננה נכונה, והעד בדה אותה מהרהורי לבו.

ב"כ המאשימה התייחס בסיכומיו לנושא של היעדר ממצאים פורנזיים, וטען כי העובדה שאין ממצאים פורנזיים אינה מובילה בהכרח לסתירת גרסתם של עדי התביעה. הוא הפנה בהקשר זה להלכה הפסוקה כי ראיות פורנזיות כוחן בהימצאותן ולא בהיעדרן. אכן, ייתכן שאילו הטענה הייתה נטענת רק ביחס להיעדר שרידי ירי אצל הנאשם, ניתן היה לקבל את טענות המאשימה, אולם קשה יותר לקבלן ביחס לעובדה שלא נמצאו תרמילים וקליעים בזירות האירוע. מדובר בירי בהיקף של "לא פחות משדה קרב" כפי שהיטיבה לתאר ב"כ המאשימה (פרוטוקול 11.6.17, עמ' 96 שו' 5), והיעדרן של ראיות פורנזיות בנסיבות אלה, מלמד על שיבוש חמור של החקירה, שלא ניתן להתעלם ממנו.

ב"כ המאשימה טען עוד בסיכומיו כי העובדה שהנאשם שמר על זכות השתיקה בחקירתו במשטרה, צריכה להישקל לחובתו, וכך אף שקרים שהתגלו בגרסתו של הנאשם, ובכך בוודאי צודק ב"כ המאשימה. אולם אותה טענה כוחה יפה גם ביחס לעובדה שעד תביעה 1 בחר לשמור על זכות השתיקה באמרתו השנייה **6/נ** וכן לדברים הלא נכונים שמסר העד בעדותו בבית המשפט, כמפורט לעיל.

לא למותר לציין בהקשר זה את מעורבותו של עו"ד סאבר אבו ג'אמע בשלבים המוקדמים של החקירה. כפי שעולה מת/21, עו"ד אבו ג'אמע, הגיע למשרדי התשאול, וביקש לשוחח עם הממונה על החקירה. בשיחה עם פקד אורן, הוא מסר שהוא רוצה למסור למשטרה פרטים אודות האירוע, וכי הוא מוכן להביא עדים ממשפחת אבו ג'אמע שלדבריו ראו אנשים ממשפחת אבו עאבד מבצעים לעברם ירי, "ושלא רק הפגיעה בצד של משפחת אבו עאבד יחקר ויוגש כתב אישום" כלשון המזכר.

עולה מהמזכר שעו"ד אבו ג'אמע ידע כבר בעת שפנה למשטרה, מה גרסתם של העדים שהוא דיבר עליהם. בנסיבות הללו, כאשר העדים השונים הגיעו לתחנת המשטרה שלושה ימים לאחר האירוע, לא ניתן לומר כי טענתו של ב"כ הנאשם בסיכומיו בדבר זיהום החקירה ותיאום גרסאות של העדים מופרכת וחסרת בסיס. זאת, מפני שהזמן שחלף מאז האירוע, ועד הגעתם של העדים למשטרה, ומעורבותו הפעילה של עו"ד אבו ג'אמע בבירור הגרסאות של עדי הראיה לאירוע מקרב בני משפחתו, כפי שהוא עצמו מסר למשטרה, כעולה מהמזכר ת/21, יצרו נסיבות שבהן הייתה לפחות היתכנות של תיאום גרסאות בין העדים השונים.

בסופו של דבר נראה לי שגם אם ניתן למצוא הסבר כזה או אחר, לכל אחד מהקשיים הראייתיים שפורטו לעיל, המשקל המצטבר של כל הקשיים הללו יחדיו, יוצר ספק סביר, אם לא למעלה מכך, בגרסת המאשימה, שלא ניתן להתעלם ממנו.

2. הטענה בדבר ביצוע בצוותא

לפי כתב האישום, הנאשם הגיע לאזור הקטטה כשהוא מצויד באקדח מסוג לא ידוע, וביצע ירי ביחד עם שניים אחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה, לעבר ביתו של עד תביעה 1, וכתוצאה מהירי נפגעה בראשה בתו של עד תביעה 1, ונפטרה מפציעה כעבור ימים אחדים. כאמור לעיל, היו שני עדי ראיה לאירוע, כאשר עד תביעה 1 ציין כי זיהה בוודאות את הנאשם יורה, אולם לא הצליח לזהות באיזה כלי נשק ירה הנאשם במהלך האירוע. לעומת זאת, אחיינו של העד הראשון - עד תביעה 2, הצליח לזהות באיזה נשק ירה הנאשם מסר גרסה עקבית, גם בהודעתו במשטרה, וגם בעדותו בבית המשפט, כי הנאשם ירה ברובה במהלך האירוע, וכי אדם נוסף שעמד מימינו של הנאשם, ירה באקדח.

יוצא אפוא כי מעדות הראיה היחידה שבה זוהה הנשק שבו ירה הנאשם, עולה כי הנאשם ירה ברובה, ואילו מכתב האישום עולה כי הנאשם ביצע ירי באקדח. ב"כ המאשימה טען בעניין זה כי גם אם לא ניתן להוכיח שהמנוחה נורתה מירי שביצע הנאשם בעצמו, הנאשם עדיין נושא באחריות להריגתה של המנוחה, בשל הירי שביצעו האנשים שירו לידו, בהיותו מבצע בצוותא, לפי סעיף 29(ב) לחוק העונשין. אלא שאני סבור כי בחינת הנסיבות שלפנינו, מביאה למסקנה שלא ניתן להגדיר את הנאשם כמבצע בצוותא, ביחד עם אחרים שביצעו ירי במהלך אותו אירוע, כפי שאפרט להלן.

סעיף 29(ב) לחוק העונשין מגדיר מהו מבצע בצוותא: **"המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקא מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר".** קיימת פסיקה ענפהאודות פרשנותו, הלכה למעשה, של המונח מבצע בצוותא, וכך נוסחה ההלכה בנושא זה בעניין ימיני:

[...], למבצע בצוותא שליטה פונקציונלית יחד עם האחרים על המעשה העברייני והוא חלק מהתוכנית הכוללת להגשמת המעשה...

הביצוע בצוותא מניח תיאום בין הצדדים, חלוקת תפקידים מוקדמת, הכנה מוקדמת או תכנון מוקדם ... עם זאת, הפסיקה הכירה בכך כי לא בכל ביצוע בצוותא מתקיים בשותפים לעבירה "הילכו שניהם יחדיו בלתי אם נועדו" (עמוס ג, 3), ולעיתים, אין צורך בהיוועדות מוקדמת או בתכנון מראש, ואף שותפות ספונטנית עושה עבריינים למבצעים בצוותא [...] (ע"פ 2247/10 ימיני ג' מדינת ישראל, פ"ד סד(2) 666, פס' 22, ובהפניות שהוזכרו שם)

בנסיבות שלפנינו, לא ידועה זהותם של אלה שנטען כי ירו במהלך האירוע בסמוך לנאשם, וגם לא הוכח כי הירי של כל מי שירה באירוע, נעשה לאחר תכנון מוקדם וחלוקת תפקידים בין המעורבים באירוע. גם לא ניתן לטעון כי עצם הנוכחות באותו מקום מלמדת על שותפות של כל מי שירה, בתכנית עבריינית אחת שהופכת את כולם למבצעים בצוותא. זאת, מפני שלפי הנטען בכתב האישום, התפתחה במקום קטטה המונית, שהוגדרה ע"י ב"כ המאשימה, כשדה קרב, שבמהלכה מספר לא ידוע של אנשים משני הצדדים ירו במהלך הקטטה, ומן הסתם רבים אחרים לא ירו.

לכן, עצם הנוכחות של הנאשם במקום האירוע, לפי גרסת עדי התביעה, ביחד עם רבים אחרים, אינה מלמדת בהכרח

על שותפות בתכנית העבריינית, שיכולה להפוך את הנאשם למבצע בצוותא עם אחרים, שלא רק שזהותם אינה ידועה, אלא גם קיימות גרסאות שונות של אותם עדים עצמים, באשר למעשים שבצעו אותם אחרים במהלך האירוע.

3. הקשיים הראייתיים בפרשת ההגנה

גם טענת האליבי שטען הנאשם איננה נקיה מקשיים. ב"כ המאשימה טען בעניין זה כי מדובר בטענה כבושה שאין לתת לה כל משקל ראייתי, אולם בכך לא דק פורתא, מפני שהנאשם ציין במפורש באמרה הראשונה שנגבתה ממנו **ת/1**, שעות אחדות לאחר האירוע, כי ישן בביתו ביום האירוע, וקם בסביבות השעה 11:00 והלך למרפאה, קיבל טיפול וחזר לישון. לכן, אינני סבור כי מדובר בעדות כבושה, מפני שעיקרה של גרסת הנאשם נמסרה כבר סמוך לאחר האירוע, וגם ב"כ המאשימה התייחס לכך בסיכומיו, בעמ' 27.

זאת ועוד, הנאשם ציין בהמשך האמרה כי מדובר במרפאה של קרובי משפחתו, ולכן אין תיעוד על ביקורו במרפאה, וגם הרופאים במרפאה, בני דודו של הנאשם, אישרו זאת בעדותם בבית המשפט.

עם זאת, הקושי בטענה זו נובע מההבדל בין גרסת הנאשם, ובין גרסת הרופאים במרפאה, ביחס לשעה שבה הגיע למרפאה, כאשר לדבריהם, הוא הגיע סמוך לאחר פתיחת המרפאה, בסביבות 08:30 - 09:00, ואילו לפי גרסתו, הוא הגיע בסביבות השעה 11:00. כמו כן, הנאשם טען באמרתו הראשונה כי חזר לישון בביתו לאחר הטיפול, ואילו הרופאים טענו כי נשאר במרפאה למנוחה והשגחה עד לשעת סגירת המרפאה. גם ביחס לטענה זו, ד"ר ג'מאל כלל לא היה במרפאה בשעות 11:00 - 15:00 לערך, שאז אירע הירי במנוחה. לכן הוא אינו יכול להעיד על נוכחות של הנאשם במרפאה בשעות אלה.

אינני סבור כי ההבדלים הללו בגרסאות מלמדות בהכרח על שקרים של הנאשם, ויכול להיות שבשל הזמן שחלף ממועד האירוע ועד לעדויות של עדי ההגנה בבית המשפט שנתיים ויותר לאחר מכן, כאשר בזמן שעבר מאז סביר להניח שהרופאים הללו טיפלו בחולים רבים נוספים שפקדו את המרפאה, התעמעם הזיכרון של העדים הללו ביחס לשעה המדויקת שבה הגיע הנאשם באותו יום למרפאה, בהינתן העובדה שלא נעשה רישום על ביקור קרובי משפחה במרפאה.

לא למותר לציין בהקשר זה כי ד"ר ג'אבר שהוא מנהל המרפאה, ציין בעדותו כי הוא הגיע למרפאה לאחר שד"ר ג'מאל עזב, וסמוך לאחר מכן, החלו להגיע פצועים מהקטטה, וייתכן שבלחץ האירועים ד"ר ג'אבר לא דייק בדבריו ביחס לנאשם. יתכן גם שהנאשם עצמו לא דייק בפרטים אחדים בכדי להרחיק את עצמו מן העבירה.

יוצא אפוא, כי עולה מהראיות שהנאשם אכן פקד את שערי המרפאה ונזקק לטיפול רפואי ביום האירוע, אולם אין ראיות ברורות לשאלה החל מאיזו שעה, ובמשך כמה זמן, נותר הנאשם במרפאה. בנסיבות הללו, מצד אחד אינני סבור כי ההבדלים בגרסאות מלמדים על שקרים של הנאשם, ומצד שני אינני יכול לקבוע כממצא עובדתי כי הנאשם אכן היה במרפאה בשעה שבה בוצע הירי שפגע במנוחה.

ז. סיכום ומסקנות

כבר בתחילת פסק הדין עמדתי על הקשיים המיוחדים שקיימים בתיק זה, ועל הקשיים הראייתיים הנובעים מהיעדר ממצאים פורנזיים, שככל הנראה היו בזירה והועלמו ממנה, וכן בשל האינטרסים שיש לחלק מהעדים שהעידו במהלך המשפט, אשר הם חלק מאותו סכסוך מדמם, שבמסגרתו נורתה המנוחה נרימאן אבו ג'אמע זכרה לברכה.

צינתי עוד כי בשל הקשיים הללו, יש להתייחס בזהירות רבה לעדויותיהם של עדי הראיה, ולבחון היטב את מידת ההשתלבות של הגרסאות שמסרו עם יתר הראיות בתיק. פירטתי לעיל בהרחבה את הקשיים הרבים שעלו מהראיות שנשמעו והוגשו במסגרת פרשת התביעה, ועמדתי גם על הקשיים שקיימים בגרסת ההגנה.

לאחר שבחנתי היטב את הראיות, ולאחר שביקרתי בעצמי ביחד עם ב"כ הצדדים בזירת האירוע, באתי לכלל מסקנה כי בתנאים שהיו במקום בעת שנפגעה המנוחה, כאשר קרוואן שנמצא במרחק כעשרים מטר מהמקום שבו עמד עד תביעה 1, בקו ראייה ישר למקום שבו עמד הנאשם, לפי הנטען בכתב האישום, עלה באש, ועשן רב עלה ממנו כפי שהעיד עד תביעה 2, העשן הכבד, והחום הרב ששררו במקום כתוצאה מהשריפה, חסמו כמעט לחלוטין את שדה הראייה בין שתי הנקודות הללו.

בנסיבות הללו, גרסתו של עד תביעה 1 כי זיהה בוודאות את הנאשם, כמי שעמד במרחק של 81 מטר מביתו, ליד חבילת החציר בסמוך לביתו של הנאשם, וביצע ירי לעבר ביתו, אינה סבירה ומעוררת תמיהה רבה. כך גם טענתו של העד בעדותו כי בבית החולים הוצא קליע מראשה של המנוחה, אשר אין חולק כי מדובר בטענה שאינה נכונה, וכן הטענה שנשמעה לראשונה בבית המשפט, כי נמצאו סימני פגיעה של קליע בארון המטבח הסמוך למקרר בסמוך למקום שבו נמצאה המנוחה לאחר שנפגעה, כאשר הקליע עצמו לא נמצא, ובכל אופן לא הוגש כראייה בתיק, כל אלה מעוררים אף הם תמיהות באשר לנכונות הגרסה של עד תביעה 1.

גם גרסתו של עד תביעה 2, אשר לא הבחין בנכותו של הנאשם, ואף העיד כי הבחין בעת האירוע בנאשם, כשהוא אוחז ברובה בידו השמאלית, ובידו הימנית מסיט את ידו של אדם שירה באקדח מימין לו, איננה סבירה, בהינתן נכותו של הנאשם, שנאלץ להסתייע בקב"ים או במקל הליכה, מאז שנחבל קשות ברגלו השמאלית. מדובר בפעולות שגם אדם בריא היה מתקשה לעשותם, ובוודאי אדם נכה כמו הנאשם.

המשקל המצטבר של הקשיים הללו בגרסת עדי התביעה, ושל יתר הקשיים שפורטו לעיל, די בהם כדי לעורר ספק סביר, אם לא למעלה מכך, בזהות של הנאשם כמי ביצע את מעשה הירי, שפגע במנוחה, וגרם למותה. בנסיבות הללו, גם אם אינני יכול לקבוע בוודאות כי הנאשם היה במרפאה בעת שבוצע הירי במנוחה, לא ניתן לומר כי עלה בידי המאשימה להרים את נטל ההוכחה מעל לכל ספק סביר, ביחס לאשמתו של הנאשם בעבירות החמורות שיוחסו לו בכתב האישום.

נוכח כל האמור לעיל, התוצאה היא שאני מזכה את הנאשם מחמת הספק מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

טרם סיום, אני מוצא לנכון להביע צער עמוק על כך שחייה של נערה חפה מפשע, נרימאן זכרה לברכה, שכל עתידה לפניה, קופדו בטרם עת, ואני משתתף באבלה הכבד של המשפחה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן והודע היום כ"א אייר
תשע"ט, 26/05/2019 במעמד
הנוכחים.
אהרון משניות, שופט